

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste Commissie voor OCW
Postbus 20018
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Onderwerp

Reactie op nota Minister Slob over Mediawet

Datum	Referentie	Inlichtingen bij	Bijlagen
20-05-2020	20-0588/WB/RS	Wouter Bolier, w.bolier@iederin.nl	1

Geachte leden van de Vaste Kamercommissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Op dinsdag 26 mei behandelt u de Wijziging Mediawet in het wetgevingsoverleg. Voor ruim twee miljoen mensen is het audiovisuele media-aanbod nu nog onvoldoende toegankelijk. De wijziging van de Mediawet is voor hen het moment om hier verbetering in aan te brengen. Op grond van artikel 7 van de Europese richtlijn over toegankelijkheid van audiovisueel media-aanbod vragen wij u daarom de wet aan te passen en in de wet concrete en duidelijke kwaliteitseisen op te nemen voor toegangsdiensten.

Niet betrokken bij Wijziging Mediawet

Wij hebben met verbazing kennisgenomen van de nota naar aanleiding van het verslag wetsvoorstel Wijziging Mediawet van Minister Slob. In zijn nota schrijft de minister dat hij in dat kader regelmatig contact heeft met diverse belangenorganisaties die mensen met een auditieve of visuele beperking vertegenwoordigen. Deze contacten zijn er inderdaad, maar over andere onderwerpen dan de wijziging van de Mediawet. Zoals wij in onze eerdere brief¹ al berichtten, waren en worden wij ondanks een duidelijke verplichting van het VN-verdrag Handicap niet betrokken bij de omzetting van de Europese richtlijn.

¹ <https://iederin.nl/voorstel-toegankelijkheid-televisie-moet-terug-naar-tekentafel/>

Het VN-verdrag Handicap (Toegankelijkheid, artikel 9/Vrijheid meningsuiting/toegang tot informatie, artikel 21) bepaalt dat informatie en (massa)media voor iedereen toegankelijk moeten zijn. Ook artikel 7.1 van de Europese audiovisuele mediadienstenrichtlijn² is duidelijk:

"De lidstaten zorgen er onverwijld voor dat de diensten die door onder hun bevoegdheid vallende aanbieders van mediadiensten worden geboden, door middel van evenredige maatregelen voortdurend en in toenemende mate toegankelijker worden gemaakt voor personen met een handicap."

Het wetsvoorstel dat nu voorligt voldoet onvoldoende aan deze bepalingen.

Noodzakelijke aanpassingen

Om de Mediawet in lijn te brengen met de Europese richtlijn en het VN-verdrag zijn tien aanpassingen noodzakelijk. Deze treft u in de bijlage.

Namens ruim 2 miljoen mensen die baat hebben bij en recht hebben op een toegankelijk audiovisueel media-aanbod, vragen wij u om onze verbeterpunten alsnog in de Mediawet te verwerken in lijn met de Europese richtlijn en het VN-verdrag Handicap.

Wij verzoeken u daarom de voorstellen voor noodzakelijke aanpassingen aan het wetsvoorstel Wijziging Mediawet via amendementen toe te voegen.

Met vriendelijke groet,

Illya Soffer,
directeur Ieder(in)

Joeke van der Mei
directeur Bartiméus Fonds

Rick Brink,
Minister van
Gehandicaptenzaken

Manon Vanderkaa,
directeur KBO-PCOB

Luuk-Jan Boon,
directeur Oogvereniging

Robert ten Bloemendal,
secretaris Divers Doof

Conny Kooijman, directeur
LFB

Mereijn van der Heijden,
voorzitter SAVT

Tom de Beer,
vicevoorzitter SH-Jong

Benny Elferink,
penningmeester Dovenschap

Wil Verschoor,
directeur Stichting
Hoormij.NVVS

Bijlage 1: tien noodzakelijke aanpassingen wijziging mediawet

² Artikel 7 van de Europese richtlijn: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32018L1808&from=EN#d1e1368-69-1>

Bijlage:

Breng de Mediawet in lijn met de Europese richtlijn en het VN-verdrag Handicap

1. Voeg definities van toegankelijkheidsdiensten toe

Voeg duidelijke definities van toegankelijkheidsdiensten toe, onder andere voor audiodescriptie (gesproken beschrijving van wat te zien is op het scherm voor mensen met een visuele beperking), ondertitels voor doven en slechthorenden en vertaling in Nederlandse Gebarentaal.

2. Neem kwantitatieve en kwalitatieve doelen op in Mediawet

Neem kwantitatieve en kwalitatieve doelen op in de Mediawet. Betrek belangenorganisaties en kennis- en expertiseorganisaties van mensen met een beperking en ouderen bij het opstellen van concrete kwaliteitskaders en eisen voor de verschillende media-uitingen en de verschillende toegangsdiensten. Kwaliteitseisen worden jaarlijks vastgesteld en gepubliceerd. Omroepen, VOD-diensten en videoplatformdiensten specificeren in verplichte en openbare stappenplannen, in toegankelijke vorm, hoe zij deze doelen realiseren. Het Commissariaat voor de Media monitort deze stappenplannen en rapporteert. De minimale kwantitatieve doelen nemen jaarlijks toe.

3. Maak Design for All de norm

Neem in de Mediawet op dat aanbieders van audiovisuele media Europese toegankelijkheidsrichtlijnen toepassen en uitgaan van Design for All. Door een Design for All-aanpak in producten, goederen en diensten te gebruiken breidt het gebruikersbereik van deze diensten uit omdat deze toegankelijk worden voor een grote verscheidenheid van gebruikers, inclusief personen met een beperking.³ 'We hebben in Nederland diverse kenniscentra die hand in hand samenwerken met ervaringsdeskundigen. Door een combinatie van expertise van kennis- en expertiseorganisaties samen met ervaringsdeskundigheid werken we samen aan kwalitatief hoogwaardige kennisdeling, expertiseontwikkeling en borging. 'Ontwerpen voor Iedereen' bereik je door ervaringsdeskundigen en kenniscentra te betrekken bij het ontwerp.

4. Baseer inkoopbeleid van audiovisuele aanbieders op toegankelijkheid

Neem in de Mediawet op dat bij het toekennen van nieuwe (uitzend)licenties toegankelijke inhoud een eis is. Aanbieders van audiovisuele mediadiensten passen contractbeleid aan om alleen audiovisuele media aan te schaffen die toegangsdiensten omvat. Aanbieders houden bij aankoop en producties van audiovisuele media, bijvoorbeeld series, rekening met de mogelijkheid om toegangsdiensten toe te voegen.

5. Regel dat aanbieders actief informeren over toegangsdiensten

Neem in de Mediawet op dat aanbieders van audiovisuele media, zoals omroepen en Video On Demand-diensten op toegankelijke wijze informeren welke toegangsdiensten bij welk audiovisueel media-aanbod aanwezig zijn, bijvoorbeeld in elektronische en online programmagidsen.

6. Organiseer structureel overleg tussen alle betrokken partijen

Regel in de wet een structureel ketenoverleg, waarbij alle bij toegangsdiensten betrokken partijen, OCW, het Commissariaat voor de Media en belangenorganisaties en kennis- en expertiseorganisaties van mensen met een beperking en van ouderen aanwezig zijn. In dit overleg

³ Design for All standard:

https://standards.cen.eu/dyn/www/?p=204:110:0:::FSP_PROJECT,FSP_ORG_ID:62323,2301962&cs=1D28CFDC66E7CEF3CE441294CAA9FEABE

komen onder andere kwaliteit, kwantiteit, uitwerking, monitoring en handhaving van audiovisuele toegangsdiensden aan de orde.

7. Maak een jaarlijkse monitor en rapportage

Neem in de Mediawet op dat er een jaarlijkse onafhankelijke monitor wordt gepubliceerd over de kwantitatieve en kwalitatieve vooruitgang en de tevredenheid van kijkers (met een beperking) over toegangsdiensden. Deze monitor wordt uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van OCW in samenwerking met belangenorganisaties en kennis-en expertiseorganisaties van mensen met een beperking en van ouderen. De monitor wordt op een toegankelijke wijze aangeboden. De monitor is onderdeel van de rapportage aan de Europese Commissie over de uitvoering van de Europese richtlijn.

8. Richt een adviesorgaan in van ervaringsdeskundigen

Richt een breed adviesorgaan op met (ervarings)deskundigen van belangenorganisaties en kennis-en expertiseorganisaties. Dit adviesorgaan geeft gevraagd en ongevraagd adviezen en informatie over toegankelijkheid van audiovisuele media. Het adviesorgaan krijgt een duidelijk mandaat en financiering en rapporteert aan de Minister van Media en aan het Commissariaat voor de Media. Procedures voor overleg, monitoring en rapportage en bijeenkomsten van het adviesorgaan moeten op een toegankelijke manier worden georganiseerd. Stel financiering beschikbaar zodat vertegenwoordigers van belangenorganisaties en kennis-en expertiseorganisaties bijeenkomsten en vergaderingen kunnen bijwonen.

9. Regel toegankelijke crisiscommunicatie

Neem artikel 7.5 van de Europese richtlijn over toegankelijke noodinformatie op in de nieuwe Mediawet. Leg structurele afspraken vast over toegankelijke crisiscommunicatie via audiovisuele media. Deze afspraken omvatten tenminste ondertiteling voor doven en slechthorenden, vertaling in gebarentaal, uitgestelde audiodescriptie en nadere toelichting in eenvoudige taal. Dit betekent dat persconferenties en crisisinformatie ook voor mensen met een beperking toegankelijk en bruikbaar zijn.

10. Verstevig de rol van het Commissariaat voor de Media

Zorg dat het Commissariaat voor de Media over voldoende kennis, mogelijkheden en financiële middelen beschikt om effectief toezicht te houden en maatregelen te kunnen nemen waar het gaat om toegankelijkheidsdiensden. Hierbij betreft het Commissariaat regelmatig ervaringsdeskundigen, belangenorganisaties en kennis-en expertiseorganisaties, ook wat betreft 'adequate en effectieve' maatregelen. Stel in de nieuwe Mediawet dat het online contactpunt voor klachten bij het Commissariaat voldoet aan het besluit digitale toegankelijkheid. Tegelijk moet het voor mensen die niet digitaal vaardig zijn ook mogelijk zijn om op analoge wijze een klacht in te dienen. Het Commissariaat communiceert op een toegankelijke en transparante wijze. Het Commissariaat maakt op basis van de jaarlijks vastgestelde kwaliteitseisen een jaarlijks monitor. Deze wordt gemaakt in samenspraak met belangenorganisaties en kennis-en expertiseorganisaties. Het Commissariaat krijgt mogelijkheden voor het treffen van maatregelen wanneer omroepen en aanbieders van audiovisuele mediadiensden de rapportagevereisten niet naleven. Het Commissariaat maakt en beheert een toegankelijke online database waar rapporten over toegangsdiensden makkelijk kunnen worden gevonden en geraadpleegd.